

ΕΝΑΣ ΑΡΙΘΜΟΣ – ANTON ΤΣΕΧΟΦ

ΘΕΜΑ: Η οικονομική εκμετάλλευση των εργαζομένων που δεν διεκδικούν αυτό που τους ανήκει.

ΔΟΜΗ: 1η Ενότητα: §1 -4 «Τις προάλλες... ψιθύρισε»: Οι λογαριασμοί του εργοδότη και η εκμετάλλευση της δασκάλας. 2η Ενότητα: §5 «Πετάχτηκα ... και βγήκε»: Η αποκάλυψη της φάρσας και η παθητική στάση της δασκάλας.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

Ο εργοδότης της δασκάλας: Στην αρχή επιθετικός, αυταρχικός, παράλογος, σκληρός, άκαρδος, χωρίς συναισθήματα. Τελικά (μετά την αποκάλυψη της φάρσας): δίκαιος, συμπονετικός, έξυπνος και ευρηματικός, προστατευτικός, ευαίσθητος .

Η δασκάλα: άβουλη, παθητική, υποταγμένη, δουλοπρεπής, δειλή, αδυνατεί να πάρει τη ζωή στα χέρια της, δεν υπερασπίζεται τον εαυτό της, δέχεται αδιαμαρτύρητα τις άδικες δικαιολογίες του διευθυντή, χωρίς να σηκώνει κεφάλι, μόνο μουρμουρίζει τις διαφωνίες της, έρμαιο της τύχης της, χωρίς πρωτοβουλίες που θα αλλάξουν τη ζωή της.

ΖΗΤΗΜΑ: ΤΑΙΡΙΑΖΕΙ ΑΥΤΗ Η ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΤΟ ΡΟΛΟ ΕΝΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΥ; ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΕΙ ΠΡΟΤΥΠΟ ΓΙΑ ΑΥΤΑ;

Γενικά ο χαρακτήρας της δασκάλας αντιπροσωπεύει σε μεγάλο ποσοστό τη γυναικεία ψυχολογία και συμπεριφορά των παλαιότερων χρόνων.

ΙΔΕΕΣ – ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ:

- Το κοινωνικό πρόβλημα της οικονομικής εκμετάλλευσης των εργαζομένων είναι διαχρονικό και παγκόσμιο.
- Η φάρσα του αφηγητή-εργοδότη προκαλεί θυμό και αγανάκτηση.
- Η φοβισμένη συμπεριφορά της δασκάλας φανερώνει ότι δεν κατάλαβε το σκοπό της φάρσας αλλά και ότι ήταν ριζωμένη στη συνείδησή της η αίσθηση της κατωτερότητάς της και η άνευ όρων υπακοή στο αφεντικό.
Εργοδότης: συμπάθεια προς τη δασκάλα, ανησυχία για το μέλλον της, προσπαθεί να αφυπνίσει τη δασκάλα και να της υποδείξει με πατρικό ενδιαφέρον τη στάση που πρέπει να κρατά απέναντι σε άτομα που προσπαθούν να την εκμεταλλευτούν
Δασκάλα: ταραγμένη, αμήχανη, νευρική . Προβάλλει το δίκιο της υποτονικά, αμήχανα και δειλά υποκύπτοντας στη στυγνή εκμετάλλευση. Ωστόσο δεν μπορεί να κρύψει τις σιωπηρές –σωματικές εκδηλώσεις των συναισθημάτων της

ΓΛΩΣΣΑ: απλή, κατανοητή, σύντομες, λιτές και περιεκτικές φράσεις, προσεκτική επιλογή των λέξεων. Ο λόγος του αφηγητή θέτει ένα τόσο σοβαρό και σημαντικό θέμα με λίγα και απλά λόγια.

ΥΦΟΣ: απλό με χιουμοριστική διάθεση, ρεαλιστικό (απεικονίζει την πραγματικότητα) - θεατρικό (διάλογος)

ΑΦΗΓΗΜΑΤΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- Περιγραφές.
- Διάλογος.
- Αφήγηση
Ο αφηγητής είναι δραματοποιημένος (ομοδιηγητικός), βλέπει από την οπτική γωνία ενός προσώπου(αφήγηση με εσωτερική εστίαση): συμμετέχει δηλ. στα δρώμενα και αφηγείται σε α πρόσωπο.

ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ:

- **Προσωποποιήσεις:** §2 «νευρικός βήχας», §4 «η φωνή της έτρεμε»
Μεταφορές: §3 «να'χεις τα μάτια σου τέσσερα», § 5 «σκληρό μάθημα»
Παρομοιώσεις: §5 «σαν χαζή» **Επαναλήψεις:** §4 «όλα όλα», «Τρία ... τρία, τρία... ένα και ένα.», §5 «Οι άλλοι δε μου 'διναν τίποτα!... Δε σου 'διναν τίποτα»
Εικόνες: §2 «Η Ιουλία έγινε κατακόκκινη», «Το αριστερό μάτι της Ιουλίας ... δεν έβγαλε άχνα», §4 «Τα μάτια της Ιουλίας ... πάνω στη μύτη της», «Και της έδωσα... τα έβαλε στην τσέπη της», §5 «Πετάχτηκα ορθός... στο γραφείο».
Αντιθέσεις: §2 «Την έπιασε νευρικός βήχας... δεν έβγαλε άχνα», §5 «εγώ σε έκλεψα, σε λήστεψα! Και μου λες κι ευχαριστώ;», «Οι άλλοι δε μου 'διναν τίποτα!...»

Το δίδαγμα του Τσέχωφ

Ανάγκη διεκδίκησης των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζόμενων
Αυτοσεβασμός και αξιοπρέπεια είναι αρετές που χαρακτηρίζουν τις ολοκληρωμένες προσωπικότητες
Δεν επαρκεί η αυτοσυντήρηση, η τροφή, η εργασία, για μία αξιοπρεπή ζωή
Δεν επαρκεί η διδασκαλία, η μετάδοση γνώσεων για να χαρακτηρίσουν έναν δάσκαλο επιτυχημένο, αλλά και η επίδειξη συγκεκριμένου ήθους. Μετράνε και οι πράξεις του.

Φαντάσου ότι ο μαθητής της δασκάλας παρακολούθησε τη σκηνή, απογοητεύτηκε και στεναχωρήθηκε πολύ με την αδικία που έγινε στη δασκάλα του. Γράψε το λόγο που της απευθύνει, καθώς αυτή αποχωρεί από το σπίτι.

Ο χαρακτήρας της δασκάλας Ιουλίας

δειλή – άβουλη – φοβισμένη – παθητική συμπεριφορά – δεν διεκδικεί τα δικαιώματά της – αδύναμη να αντιδράσει, όταν αδικείται – έρμαιο της τύχης της, χωρίς πρωτοβουλίες που θα αλλάξουν τη ζωή της – δεν υπερασπίζεται τον εαυτό της

1^ο ζήτημα: ταυριάζει αυτή η συμπεριφορά στο ρόλο ενός δασκάλου;

Γράψε ένα δικό σου τέλος της ιστορίας!

Φαντάσου ότι η ιστορία δεν τελειώνει έτσι και τόσο απογοητευτικά. Γράψε ένα διαφορετικό τέλος, στο οποίο η δασκάλα αντιδράει δυναμικά και βάζει στη θέση του τον εργοδότη της.

